

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum epicheia sit pars iustitiæ? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

Ad tertium dicendum, quod interpretatio locum habet in dubijs, in quibus non licet absque determinatione principis à verbis legis recedere. Sed in manifestis non est opus interpretatione, sed executione.

ARTIC. II.

Vtrum epikia sit pars iustitia?

608
Sup. 4. 80
ar. unico
ad 5. et 3
dis. 33. 9.
3 ar. 49.
5. con. 6
ad 5. 6
5. Ethic.
le. 16.
* 4. 58. a.
5. 6. 7.

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod epikia non sit pars iustitiæ. Ut enim ex supra dictis patet*, duplex est iustitia: vna particularis, alia legalis. Sed epikia non est pars iustitiæ particularis: quia se extendit ad omnes virtutes, sicut & iustitia legalis. Similiter etiam non est pars iustitiæ legalis: quia operatur præter id quod lege positum est. Ergo videtur, quod epikia non sit pars iustitiæ.

¶ 2 Præterea, Virtus principalior non assignatur virtuti minus principali ut pars. Cardinalibus enim virtutibus quasi principalibus, assignantur secundariæ virtutes ut partes. Sed epikia videtur esse principalior virtus quam iustitia, ut ipsum nomen sonat: dicitur enim ab epi, quod est supra, & dikaiion quod est iustum. Ergo epikia non est pars iustitiæ.

¶ 3 Præterea, videtur quod epikia sit idem quod modestia. Nam ubi Apostolus ad Philip. 4. dicit, Modestia vestra nota sit omnibus hominibus: in Græco habetur, epikia. Sed secundum Tullium*, modestia est pars temperantiæ. Ergo epikia non est pars iustitiæ.

* lib. 2. de
Inuent. 7
sol. 4. an-
so p. lib.
7. c. 10. 2
ma. 10. 5.
* quas. 48

SE D contra est, quod Philosoph.† dicit in 5. Ethic. quod epikia est quoddam iustum.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum est*, virtus aliqua triplicem habet partem, scilicet partem subiectiuam, partem integram, & partem potentialem. Pars autem subiectiuam est, de qua essentialiter prædicatur totum, & est minus. Quod quidem contingit dupliciter. Quandoque enim aliquid prædicatur de pluribus secundum vnam rationem: sicut animal de equo & boue. Quandoque autem prædicatur secundum prius, & posterius: sicut

ens prædicatur de substantia, & accidente. Epijkia ergo est pars iustitiæ communiter dictæ, tamquam iustitia quædam existens, vt Philoso. dicit in * 5. Eth. * c. 10. l. 5. Vnde patet, quod epijkia est pars subiectiua iustitiæ. Et de ea iustitia dicitur per prius quam de legali. Nam legalis iustitia dirigitur secundum epijkiam. Vnde epijkia est quasi superior regula humanorum actuum.

Ad primum ergo dicendum, quod epijkia correspondet propriè iustitiæ legali, & quodammodo continetur sub ea, & quodammodo excedit eam. Si enim iustitia legalis dicatur, quæ obtemperat legi, siue quantum ad verba legis, siue quantum ad intentionem legislatoris, quæ potior est: sic epijkia est pars potior legalis iustitiæ. Si verò iustitia legalis dicatur solum, quæ obtemperat legi secundum verba legis, sic epijkia non est pars legalis iustitiæ: sed est pars iustitiæ communiter dictæ, diuisa contra iustitiam legalem, sicut excedens ipsam.

Ad secundum dicendum, quod sicut Philosophus dicit in 5. * Ethic. epijkia est melior quadam iustitia, scilicet legali, quæ obseruat verba legis. Quia tamen & ipsa est iustitia quædam, non est melior omni iustitia. *Ibid.*

Ad tertium dicendum, quod ad epijkiam pertinet aliquid moderari, scilicet obseruantiam verborum legis. Sed modestia quæ ponitur pars temperantiæ, moderatur exteriorem hominis vitam: puta, in incessu vel habitu, vel alijs huiusmodi. Potest tamen esse, quod nomen epijkie apud Græcos per quamdam similitudinem transferatur ad omnes moderationes.

QVÆST. CXXI.

De Pietate, in duos articulos diuisa.

Deinde considerandum est de dono correspondente iustitiæ, scilicet de pietate.

¶ Et circa hoc queruntur duo.

¶ Primo, vtum sit donum Spiritus sancti?

V u 2 ¶ Se-